

Novline prihajajo vsako nedeljo. Priloga Merljin list i Kalendar Srca Jezuševoga. Cena pri sklepničnem naslovu na dom 25 D., na posameznej naslov 30 D., či se celo naročnina naprej plača do 31. marca. Če se pa plača po 31. marcu, je pri sklepničnem naslovu cena 30 D., pri posameznem 35 D. M. list i Kalendar se plačata posebni. Amerikanci plačajo za vse vključno 4 dolare. Naročnički so na upravnih v Črenšovcih, Prekmurje. Uredništvo je v M. Soboti.

NOVINE

Glasilo Slovenske krajine

Izdajatec: KLEKL JOŽEF, vp. pleb. nar. poslanec.

Oglasne spremembe samo tiskarna in uredništvo v Soboti Kolodvorska ulica 123. Cena oglasov cm² 75 par; 1/4 strani dobi 20%; 1/2 strani 25%; i celo stran 30%. popusti za edino objavo. Cena malih oglasov je: do dvajsetpet redi 5 Din. više od vsake reči pol D. Med tekstim cm² 1.50 D., vs Poslanom 2-6 D. Takso za oglase plača uprava i da za vse oglašene od 5% do 50% popusta.

Rokopisi se ne vračajo.

Dohodki, na štere premalo pazimo.

V Ljubljani se vrši zdaj že par let po vrsti v začetki septembra posebna razstava pod imenom „Ljubljana v jeseni“. Razstave so v našoj krajini ešče kako malo poznane, zato si tisti, šteri so ešče nigdar ne vidli kaj takšega teško predstavljajo ka naj bi to bilo. Če si pa zmislimo na naša senja, gde prinese tisti, šteri misli na senji kaj odati, svoje reči na plac, je tam lepo razvrsti ali razstavi, mamo včasi nekaj podobnoga med razstavami i sejnjom. Razlika je včasi samo to, da tisti, šteri pripela svoje blago na senje, še to svoje blago na senji tudi vsigdar odati. Na razstavo pa ljudje dostakrat pripelajo kaj takšega, da je samo za poglednoti i se kupčice sledi delajo. Na razstave lastniki navadno pripelajo samo vzorce ali mužstre, blago za odajo pa majo doma.

Kakši namen majo razstave?

Pri nas se vršijo razstave plemenske živine, štere se čiduje bole Širijo. Godi se pa pri nas, da vnoži že več let gonijo svojo živino na takše razstave i ešče dnesden nevejo, kakši namen majo pravzaprav te razstave. Ništerni mislijo, da so te razstave samo zato, da dobijo za svojo lepo krmleno živino premijo, ali pa pravico da lehko pūšča bika.

Nego kak živinske, tak posebno ešče druge, splošno gospodarske, kmetijske, obrtniške i druge razstave majo ščista druge namen. Namenske razstave je te, da se spoznajo tisti, šteri šejo kaj kupiti s tistimi, šteri majo kaj k odaji; da vidijo tis-

ti, šteri majo kakše blago k odaji, što vse ma ešče takše blago i jeli je drugo blago od njegovoga bogše ali slabše; kak pridevaljejo edni svoje blago i kak drugi; kakše blago kupci raj kupujejo, kak se blago čuva, ka se je v zadnjem časi vse novoga znajšlo i tak naprej.

Po tom, kakša je edna takša razstava, najlepzej presodimo ka vse je zmožna tista krajina ali tisto mesto ali pa posamezni stan, šteri je razstavo pripravo. I tisti, šteri idejo okoli po takši razstavaj dobijo najlepši vpogled kakša je gospodarska moč i sposobnost edne ali druge krajine, edne ali druge države.

Ka nas vči letošnja ljubljanska razstava?

Lehko povemo ščista na krajku, da nam je pokazala zadaja razstava „Ljubljana v jeseni“, da smo mi v tom pogledi, kak naj spravimo svoje siromaške dohodke v penez, ešče dalec odzaja tak za našimi sosedji Štajerci, kak za skrbnimi Kranjci. Na toj razstavi se je tako lepo videlo, da si tudi siromaški kmet lehko preci dohodkov pripravi samo či je skrben i se vsigdar zna obrniti kam trbej i kak trbei. Dnes, gda mamo že vsečerom kraje z železnicov preplete, gda služi telefon i radio, i moremo kak najhitrej vze zvedeti, lehko iz vsakšega najmenšega falatčeka zemle kaj potegnemo, da mamo za odajo i na te način pridemo do penez.

Tudi naša krajina ma dane jako lepe pogoje, da si povekša svoje dohodke, nego ravno na to jako malo skrbli polagamo. Omenili bi samo sadje i zelenja-

vo. Naša krajina ma izredno dobro zemlo za sadje, kak za zelenjavo, nego ravno od toga dvojega do zdaj ešče najmenje penez dobimo.

Sadje.

Pred dvema letoma je dobila naša krajina za sadje blizu 10 milijonov dinarov. I to je samo ednak tak po ne priliki prišlo k nam. Nekak je pokazao nindri naše lepo sadje i prišli so nemški trgovci pa spokupili dosta vagonov. Ništerni so resan lepo pobrali sadje, je skrbno spakivali in kište, kak so to trgovci želeti. Drugi so pa z ščapom naklestili sadje, napunili lesene kište, skučenim i červivim sadjom samo pri pokrovi so nadevali lepo sadje. Trgovci so nam za vse to sadje lepe peneze dali. Gda so pa kište odpirali i sadje naprej trčili, so vidli, da so ništerne kište resan puno najlepšega sadja, pri ništerni kištaj so pa niti ne šteli vervali, da je tudi to sadje prišlo iz naše krajine.

I povedali so tej trgovci drugim trgovcom, da naj pazijo, prvi, kak bodo drugič kupovali v našoj krajini sadje.

Na ljubljanskem razstavi je lepo bilo pokazano, kak mora biti sadje skrbno nabранo i skrbno spakivano, da se drago oda. Edna mala lesena kištica lepo nabrani skrbno spakivani breskvi košta 40 dinarov, pa vagojno breskvi komaj 5 kil. Teda 8 dinarov kila breskvi. Edna mala kišta grušek tudi 5 kil, košta 50 din ali 10 din edna kila.

Na te način ne trbej meti dosta dreveja, pa lehko dobimo za sadje več jezero dinarov. I to je ležeje delo, skrbno brati i pakivati sadje, kak pa za 1500 din celo leto v Slavoniji trdo delati.

Zelenjava.

Zelenjava pa v našoj krajini ešče za domači poseo preveč malo cenimo, za odajo pa sploj nikaj nemamo. Pa nevemo, kak lepe dohodke nam lehko prinese Šalata, ugorke, grajsček, paradajs, peterzel, razne dinje krumpli i tak naprej. Nikši poseben künšt je ne to pripovati. Vsigdar smo pa lehko dostabole gotovi v dohodkaj svojega ogräčeka kak pa v dohodkaj svoji njiv. Ogräček mamo lehko vsigdar pred seov, ga lehko zavezliamo, gda je slišava i tak dale. Dohodki so pa silno lepi.

Kak naj spravimo vse to v peneze?

Naša največka nevola je to, da je naša krajina popunoma odvisna od različnih kšeftarov i prek njivu rok komaj pride naše blago do pravi kupcov. Povemo, da razmeroma nema niti edna krajina telko ludi, šteri bi živeli brezskrbno na račun našega siromaškoga lüdšta, kak ravno naša krajina. Samo na hrvaskom i v našoj krajini je mogoče, da majo skoro vso trgovino židovje v svoji rokaj. Indri v Slovenijo toga nega.

Gledajmo na to, da bomo meli kem prve zadruge, štere spokupijo vse naše pridelanje. Te zadruge bodo mele zveznaravnoč z velkimi trgovci i drugimi državami. Na te način lehko mi najdrakše odamo svoj pov i dobrizgaj bo melo lüdštvu, ne pa različni kšeftari.

Agrarne zadeve.

Agrarni shodi. Poslanec g. Klekl Jožef so držali tri lepo obiskane Agrarne shode. Prvi je bio v Črensovicih sept. 6, drugi sept. 9. v Dobrov-

Naše občine i njih dužnosti do gimnazije.

Prišestni mesec bodo občinski odbori sestavljali proračune za prišestno leto. Prosimo je v interesu našega najvišjega kulturnega pitanja, da se pri toj priliki spomnijo tudi potrebe naše gimnazije. Svoje najboljše sine i hčere pošiljamo vsakško leto na gimnazijo; dejmo njim priliko, da se kem bodo izobrazili. Izobrazili se pa bodo, či bodo meli na razpolago vse potrebne pripomočke za včenje, štere mora meti vsakški srednješolski zavod, či še biti na višini. Naša gimnazija je ešče mlada, se komaj razvija i njoj vnoži kaj fali. Najbolje njoj pa fali potreba zidina, šteri bi bila zadosta velka i bi

odgovarjala vsem potrebam i predpisom edne moderne srednje šole.

Či bomo čakali, da nam država da vse, ka nam je potrebno, bo to samo v našo škodo. Potrebe naše države so tako velike in bo mogoče vsemi komaj z leti zadostiti. Mi pa potrebujemo gimnazijo zda. Ne piščimo nigdar iz misli, da je gimnazija v Soboti naša, v istini nas vseh, naše najdrakše ka mamo. Ravnamo malo pošteno, či njoj ne damo, ka je naša dužnost.

Spomnimo se samo, kak je s slovenskem univerzov v Ljubljani. Mlada je ešče, komaj po svetovno vojski je bila ustanovljena. Država njoj tudi nemre v nikkelo letaj dati vsega, ka bi univerza potrebuvala. Začo njoj je pa prisikočilo na pomoč lüdštvu: posamezniki, občine, podjetja, i tak naprej. Vsi njoj pomagajo po svoji moči, da

bo kem bole z vsem preskrbena, da lehko v kem popuneljšoj meri služi svojemu namenu i dosegne svoj cilj.

Popunoma isto je z našo gimnazijo. Znajmo, da so penezi, štere naložimo v te namen, naloženi v največki hasek nam samim. Kak se dviga z višinov ljubljanske univerze, višina vsega slovenskoga lüdšta, ravno tak je zavisna naša krajina od višine naše gimnazije.

Naj ne bi bilo teda niti edne občine v našoj krajini, šteri bi ne prispevala po svoji gospodarsko moči za povzdigo naše gimnazije. Samo v čast i ponos bo občinam če to včinijo. Komaj prišestnost pokaže v puno meri, kak velko delo so včinile občine, gda so v najvažnejšem časi spoznale svojo kulturno dužnost. Izgovor, da nega penez, ne drži. Poznamo vse naše obči-

ne i zaamo, da vsaka konči malo lehko dărilo v te namen. Ravno tak je prazen izgovor, če kakša občina nema dajakov, da je zavolo tega ne dužna podpirati gimnazije. Če letos nema dajakov, pa bo mela lehko že prišestno leto ali sledi.

Pa ne samo to; znajmo, da je naša naloga tak velika, da jo smorem spuniti samo zdrženo, če prav vse sodujejomo. Što pri tom ne dela, greši proti drugom.

Naj bo zadost! Što še razmisi, bo razmo i včini svoje. Naj si naše občine postavijo spomenik, kak si vekšega nemrejo postaviti s tem, da zberejo potrebitno šumo, iz štere bo v najbližnji bodočosti zrasla moderna prostorna zidina za našo gimnazijo.

niki i tretji te den v Gornjem Lakoši. Ljubljevo je povsod pazivo i z zanimanjem poslušalo predavanje i se izrumena javilo za pristop k Agrarnoj zadruzi.

Kotrigje agrarne zadruge jaka naglo rastejo. V kratkom časi od treh mesecov je pristopilo do dvejezera kotrig, tak kaže prek štiri jezero kotrig šte zadruge.

Veleposestniške šume k odaji. Imanje kneza Eszterhazija v D. Lendavi je povedalo na odajo vse svoje šume. Vsaki, ki še te šume kupiti, kak to dovoli začasni Agr. zakon od 1. 1925, naj se javi vsako sredo pred poldnevom pri Agrarni zadruzi v Črensovih. Najbogje je naj nekak, spise vu vesi vključno priglašenje i to naznani zadruge. Cene bodo jaka znosne. Dozaj se je že javilo kupcov na več kak dvejezero blugov.

Ki ma poseo pri agrarni zadruzi, naj se ne javi odsehmao v Žižkih, nego jedino v Črensovih v prostorih branilnice i posojilnice v hrambi trgovca Koceta.

NEDELA.

(Po risala 16. Evang. sv. Luke 14, 1–11.) V tisti časaj, gda je šo Jezuš v hižo nekoga prvaka med Farizeji jest krūh, so ga tej gledali. I ovo bio je pred niki človek z vodenim betegom. I Jezuš je spregovoril i pravo p. stavoznancom i Farizejem rekoč: „Ali se sme v soboto ozdravljati?“ Oni so pa mučali. I prijajo ga, odzdravo i plusto, da je šo. Spregovoril je na to i njim pravo: „Što zmed vas, šteromi spadne osel ali junc v stüdenec na sobotni den, ne de šo včasi i ga potegne na sihu?“ I ne so njemi mogli na to odgovoriti. Povedao je pa tudi povablenim priliko, ar je visto, kak si prva mesta zbirajo i njim je pravo: „Gda si povabeni na ženitnino, ne sedaj na prvo mesto, da či je mogoče povabeni imenitnejši od tebe, ne pride tisti, ki je povab tebe i njega i ti ne po ve: „Daj mesto ti etomu, i ti bi se teda s sramotov sedo na zadnje mesto. Nego, gda si povabeni, idi i

sedi se na zadnje mesto, da ti pove, gda pride tisti, šteri te je povab: „Prijate, pomekni se više!“ Teda boš počašen pred vsemi tistimi, šteri so s teov vred pri stoli. Ar vsakši, šteri se zvišavle, bo ponižan i šteri se ponizavle, bo zvišan.“

Nauk: Šteri še biti všečerom prvi, je sam sebi i drugim na poti.

Murska Sobota.

— **G. prof. Bogo Teply** je pre-stavljeni z naše gimnazije na državno gimnazijo v Maribor.

— **Odišli so.** Šest dijakov naše gimnazije, šteri so dovršili letos nižišo gimnazijo, se je vpisalo na državnom učiteljšči v Maribori. Nas veseli to, i nam davle včpanje, da mo v kratkom časi meli zadosta domaći včititelov i se s tem vredijo razmere na naši osnovni šolaj.

— **Ka je v Soboti vse mogoč!** Znamo za lepo hižo v našem varashi na ednoj z med glavnimi ulic. V toj hiži ma gospodinja navado, da zvečer gda pomije posodo, trešči tisto zamazano vodo skoz okno na cesto. Znamo pa ešče za edno hižo, šteri se drži za bole »inteligentno« i za toga volo kakpa za jako napredno. Ta pa ne samo zvečer, nego cilo pri svetlom dnevi peliska razno zamazano tekočino na cesto. — Zdaj pa te naj što povej, da je Sobota ne tak napredna kak beduinski del Bagdada. — Či pa škrlatinke skoro nikak nemremo zatreći, tomi je pa ja ne kri va nečistoča!

Slovenska Krajina.

— „**Sosedov sin.**“ Z dnešnjov številkov Novin smo začnoli objavljati povest ednoga z med najodličnejšimi slovenski pisatelj, Josipa Jurčiča. Že pred meseci smo povedali, da či nam bo prostor dopuščao, priobčimo za naše ljudi konči malo del od bogši slovenski pisatelj i pesnikov. Jurčiča smo že opisali, povemo samo, da je ta povest, šteri bomo priobčevali izšla leta 1868. Povest nam da lepo i verno sliko kmečki ljudi i vesničkoga življenja na kranjskem Dolenskem. V tom deli vidimo, pravo slo-

vensko dobro dušo i spoznamo, da med Slovenci, naj so že gde šteč po zemli, nega vnoči razlike. Povest bo malo dukša, zato priporočamo našim lüdem, da si Novine shranijo i bodo tak meli zbrano celo povest.

— **Tak je ne bilo prav.** Od naše gimnazije smo v nikši novinaj ne čeli navodila za vpisovanje. Učencem je lekar bilo povedano na konci šolskega leta, tisti pa, šteri so šeli dati vpisati svojo deco v prvi razred, so spitavali na vse strani, gde bi kaj zvedeli od vpisovanja. — Vse šole so po novinaj dale na znanje staršom, naj si preskrbijo ubožna ispričevala, da bodo tak njiva deca, če so dani pogoj, oproščena prispevkov za zdravstveni fond. Samo z naše gimnazije je to nika ne bilo javljen. Vsakši nemre hoditi gledat v gimnazijo če je tam kaj nabito na kakšol destki, novine pa naši lüdjé čtejo. Tak bi si vogni naprej preskrbeli potrebna svedočanstva i bi na te način meli menje stroškov, ar je naša krajina ne posebno bogata, da bi morali ravno pri nas plačuvati ob takši prilikoj gda indri ne plačujejo. To pa vala tudi za Mursko polje i del Medžumurja. Želemo, da drugič naše lüdšte v tom pogledi kaj več zvedi od gimnazije.

— **Delo dobijo:** več šusterski pomočnikov, dve šteparici (švelji) i edna nad 18 let stara dekla za znotrašnja hižna dela. Oglasiti se je na borzi dela v Soboti. — V zadnjoi številki smo priobčili pismo ednoga delavca, naj lüdjé ne silijo preveč v Srbijo, ar nega dela. Drugi nam pa ravno s tistoga mesta pišejo, da so jako zadovoljni i lehko vnoči prislužijo. Tudi borza dela v Soboti je dobila glas, da naj spravi ešče vekše število naši delavcov ta, da dobijo dober služ. V istini povemo, da nam je ne jasno kak se godi našim delavcom na šterom mestu. Strašno potrebno bi bilo, da bi naša krajina, šteri vsakše leteto telko delavni ljudi pošle na vse strani po sveti, mela te ljudi organizirane v edno močnoj delavskoj organizaciji. Na te način bi znali za vse naše delavce gde so, v kak-

sem deli so, i gde se lehko ešče dobi delo za nje. Vüpamo se, da je ne daleč čas, gda se lüdi pri nas to vresniči.

— **Semenska pšenica za posnesrečence po toči.** Naši lüdje, šterim je toča vse vničila, dobivajo te dni semensko pšenico, šteri je pre-skrbo cblastai odbor mariborske oblasti. Pšenica je lepa i košta 320 Din meter. Vseeno je pa bilo pri tom deli naše lüdšte jako razočarano ar v istini povedano, kakša posebna pomoci od mariborskoga oblastnoga odbora za naše lüdi je gotovo nej pšenica za 320 Din. Za to i ešče za menšo ceno bi naši lüdje gdešč in hko dobili dnesen dobro pšenico i nične ne bi pravo, da nam je stem kakšo posebno dobroto včino.

— **Tečaji za konserviranje sadja, zelenjave i brezalkoholne pijače v Maribori** se vršijo: 17., 18. i 19. septembra tridnevni tečaj za konserviranje sadja i zelenjave; 20. septembra enodnevni tečaj za izdelovanje sadni sokov (brezalkoholni sadni pijač). Oba teva tečaja sta namenjena predvsem gospodinjam i dekletom, 6. oktobra se vrši enodnevni tečaj za izdelovanje sadni sokov. Tečaji so brezplačni, za prviva dva tečaja se trbe prijaviti najkasnej do 15. septembra za zadnjega pa do 1. oktobra na: Podružnico sadjarskega in vinarskega društva Maribor, vinarska in sadjarska šola.

— **Odpria se je posojilnica v G. Lakoši sept. 9.** Predsednik posojilnice v Črensovih Klekl Jožef nar. poslanec i tajnik Plej Jožef sta bila navzoči pri toj priliki. Gospod nadvuci Šomen Janeš kak tajnik nove posojilnice so z punov gorečnostjo prevzeli to velevažno delo, ki bo rodilo najlepše sade. Ta posojilnica je prva med našimi Madjari. Oseba g. Šomena je garancija, ka bo posojilnica svoj cip v popolnosti dosegnola.

— **Novi most na Muri poleg staroga železničnega** je že do dve tretjini gotov. To je tisti pravi železnički most, šteri je meo na to mesto priti; ar je pa te pred leti, gda bi se mela železnica odpreli, ešče ne blo-

Po JOS. JURČIČI:

Sosedov sin.

I.

Zajtra ob devetih je stao pred kuhnjov velke, preci lepo zidan kmečke hiže napreženi voziček. Potači so bili lepo osnaženi, prek sedala je bila prestreza zelena guba, skrbno na vsej krajaj prikapčena, da se je nindri ne vidlo s slamov napunjeno vreče pod njov. Delavno oblečeni hlapec, z bičom i vajatmi v roki, je prijateljski pregovarjal nepotrpeživo s prednjim kopitom tla kopajočega krmelenoga erjavoga konja, naj bo miren.

Iz hiže stopi moški kakši petdeset let, srednjega, trdnoga zrasa. Lekaj se je ravno zdaj v svetešnji obleč oblečao; gledao je, či je konj dobro napreženi i si ešče zakapčuva goste posrebrene gumbe na kaputeci. Kak či bi se šteo domisliti, či je kaj pozabio, dene roko na čelo i potegne po nagnbanom, debelom obličji, pošleta v žep svojega dugoga kaputa iz erjavoga sükna — i gda se zagotovi, ka má peneze pri sebi, potepek rezgetajočega konja po prsa, vzeme hlapci vajati i bič pa sede na kolica.

„Ka de trbilo iti na senje, Anton, na senje?“ pita mimo idoči kmet na kolaj sedečega sosida. „Na senje. — Ti ne boš šou?“

„Ravno nemrem; mam nekaj náštel spraviti,“ odgovori kmet pa i le dale.

Moški na kolaj se obrne i pravi lepoj kakši dvajsti let staroj deklički šteri je ravno na prag prišla: „Le naglo, či se ščes z menov pelati, Frančak! Čakao te ne bom.“

„Le požente — odgovori mlajši — nesam ešče spravlena i tudi rajša peš hodim.“

„Kak ščes!“ pravi oča malo razžaljeni, da se hči neče ž njim pelati, otagae vajati i kak blisk se zažené konj s kolicami po gladkoj poti proti cesti.

Smrekarov Anton — tak so sosedje zvali našega moža — bio je naj begatejši svoje občine i ka je imenito, pridobilo si je bogastvo s svojim božedom i razumom. Njegov oča je bio tudi preci imeniten kmet v sosednjo vesni, liki razdeliti je morao svoje imanje med štiri siné, i Anton — najmlajši — je dobo samo zemlišče i hižo, šteri je bila dosta menša i slabša od deženje, šteri je na istom mestu zidana.

Prve gotove peneze, dvesto, je meo Anton v rokaj, gda se je ženo, ar to je dobo po ženi. Začeo je kumpavati z zrnjom i raznim kmečkim pridelkami i je vozili v mesto. Doma pa je žena z držinov vertivala. Vu vsem je meo srečo. Začeo je tržiti na velci z vinom, kumpava siromaškim kmetom juncem i krvem, šteri je krmo i dale tržo. Lüdje so ga cenili različno; ništerni na dvajsti, ništerni na štirideset jezér, ništerni na več; edal so si pa računanje olejšali i so pravili: telko ma, ka sam ne ve, kelko. Zadoji so ne čista lagali, zato ka je Smrekarov Anton resan svojega imanja ne mogao zračunati, ar je zvün par nepriljivi numer niti pisati ne znao. Za dosta se je ne zaračunao, ar je meo jako dober spomin i med sto dužnikami je znao, kelko má šteri intereša na dugi, kak či bi vsakšem posebi na nosi bilo zapisano.

Što ma peneze, tisti kaj vala. Tudi Anton je dosta valao, kama šteč je prišao; pa je to on tudi razmo. Posnoso je sedo med vsakšo držbo. Dobro njemu je dalo če ga je što hvalo i za srečnoga meo: „Ti si že moški, ti! Ka je tebi, gda maš vsega zadost!“ Pokazao je pa nigdar ne, da nje-

mi to dobro dene: modro se je držao i začno kaj držoga gučati. Samo, gda njemu je vino štelo že malo v glavo stopiti, je povedao kakšo reč, da se je malo pohvalo. Ovači je pa rad vsakšega malo dregno, šteri je meo navadno hvaliti i štimati se.

Občinari so ga šteri zvoliti za župana. Te časti se je pa obrano rekli, da nema časa z gospodov opravke meti. Dao se je pa zvoliti za prvoga občinskega čestnika.

V krčmi je ne rad sam pio. Če je li najšao znane lüdi, je sedo k njim i čakao dukeč kupica do njega ne pride. Prijazen je bio z vsemi, tak z bogatimi, kak s siromaki, preveč je pa nikom ne zavupao. Tudi za vino je navadno ne dao več, kak je na konci pri razdelitvi na njega spadnolo. Samo, če je kakšo nižje uradnike dobo v krčmi, te je napojo, pa samo zato, da njim je pri takšoj priliki pred vsemi lehko vse v nos povedao.

Dnes je senje v bližanjo velkoj občini i pela se ta, da bi ništernim kmetom, šteri so ga prosili, kupo živino za pleme. I ar je v zadnjem časi nindri ne bio na senji, bi rad tudi zveddo, kakške so kaj cene. (Dale sledi).

gostov, so postavili začasno te stari most, kak je bio do zdaj na Muri. Či tudi je te stari most za železnicu malo slab i ne pripraven, dober bi pa bio, či ga dobimo, da bi ga pri Petanci položili prek Mure. Tú je strašno potreben, da se ednak odpre cesta in reden promet iz naše krajine proti Maribori.

— Postaje pri nas i prek Mure. Či se človek pela od Maribora proti Sobotu, vidi, da so vse postaje tako skrbno v redi države i vse v najlepšem cvetju i zelenju. Kak zadnja takša lepa poslopja, vsa v rožaj i cvetju, je verjejska. Gdá se po človek pripela prek Mure k nam, je včasi strašno vse zapuščeno. Najbole se to opazi včasi v Beltinci. Postajenčnik v Beltinci gotovo nema niti najmenšega smisla za to, da bi postajo malo opešao, ali pa to sam rad dela tak, naj drugi ljudje vidijo, kak je pri nas vse bolo zamarjeno, kak v drugi kraji. Ravno to vala za večino drugi postaj v našoj krajini.

— Stuđenci naj se čistijo! Okrajno glavarstvo v Suboti naroča vsem županstvom, naj v letnem času, gda je malo vode očistijo vse svoje stuđence. To je dobro iz zdravstvenih pogledov, ar se v stuđencu, gde zajimajo vodo z različnih posodov, nabere dosta nesnage, tak da se čuti že na teki vode. Očiščeni stuđenci pa dajo tudi dosta več vode, ka je posebno važno v slučaju ognja. Ravnotak naj se očistijo različne mlake i dobro ogradijo, da se ne zgodijo nesreče.

Domača politika.

Naš parlament je izdak na počitnicaj. Vlada pripravlja celo vrsto zakonski predlogov, šteri pridejo na vrsto zdaj pri jesenskom zasedanju parlamenta. Opozicija, to je Pribičevičovi i Mačkovi poslanci se pa zdaj čednijo okoli svojega programa. Vlada je izjavila, da se bo razgovarjala z njimi, samo jasno naj povejo, ka pravzaprav šejo. Nego tak Maček, predsednik hrvaške seljačke stranke, kak Pribičevič, sta ešte ne na jasnom ka naj zahtevata od vlade, da bo mir i red v državi. Zdaj se čemerita na dr. Korošca zakaj zahteva kak takšega od njih, da bi to dr. Korošec že itak morao zdaj znati, ka njeva ščeta. Po novinaj se pa med sev krogata. Maček pravi, naj bo Hrvatska samostojna, naj majno Hrvatje svoj sabor v Zagrebi i velike pravice v mejaj Jugoslavanske države. Pribičevič pa po svoji poslancaj pravi, da naša država nesmi biti tak vrejena, da bi posamezni narodi meli v njoj kakšne posebne pravice. No, zdaj pa naj zdrav človek razmi te ljudi, ka pravzaprav šejo.

Kakšne krivice se zdaj godijo lüdem? Naši demokrati bi

strašno radi lüdem pokazali, kak velike krivice se godijo lüdem zdaj, gda ma državno oblast v svoji rokaj dr. Korošec. V svoji novinai so začnoli pisati, kak zdaj grozivo več dače plačamo kak prvlé gda so oni meli vladu v rokaj. No, s tem so nikaj ne mogli posebnoga nepravili, ar vsakši na svojoj koži čuti, da je že letos menje dače plačao gda je novi davčni zakon, šteroga je ta vlada zglašala ešte ne stopo v valavo. Z novim letom pa, gda se bo dača pobirala po novom zakoni, plačamo bole kak

edno tretino menje dače kak do zdaj. No, zdaj na zadnje so pa začnoli od drugi velki krivic kričati, štere se godijo njuvum lüdem. Te velke krivice so to, da je policija več demokratov osedla, na 100 dinarov kaštige, ar so v Ljubljani po vulciju nespodobno kričali proti ministerskemu predsedniku dr. Korošči. Ja, naši demokrati se naj ednok navčijo, da je med ministrskim predsednikom i kakšim čebastim demokratom že malo razlike. I či je ne dovoljeno blatiti i poštenje kradnoti navadnim lüdem, je ravno tak ne dovoljeno i ne pošteno delati to ednemu ministrskemu predsedniku. I či se dnesen kaštigajo ne pošteni lüdjé, je to nikše strašno preganganje ne. Preganganje je bilo te, gda so pod demokratiskimi vladami greganiali, kaštigali i zaperali poštene i nedužne lüdi.

Svetovna politika.

Albanija je gratala monarhija. Albanski parlament je svojega zdajšnjega predsednika republike proglašo za krala i svojo državo za kraljevino. Novi kral Ahmed Zogu si je pridržao jako velke pravice v ravnajti države. Kak prvi državi sta priznali novoga krala Italija i Vogrska. Druge države pa se ne brigajo preve za to.

V Grčiji je po volitvaj vse jačo bole prijazno gratalo našoj državi kak pred tem. Zdaj se vršijo med našim zvanešnjim ministrom i zastopniki grške države poganganja za prijateljstvo i trgovske pogodbe med obema državama. Najkec nevole dela v grškoj državi nikša nova bolezen, šteri se je razširila v toj državi. Doktori nemrejo omejiti te bolezni i je betežnikov že vnogo sto jezero. Skoro vse delo po celoj državi počivle i država ma že na milijarde škode od te bolezni. Vnogo jezer lüdi je že spomrlo vrastva pa zdaj ešte nevejo drugoga proti toj bolozni kak citrone pa led. Druge države so prisile Grško na pomoci v tej teški časaj, bojijo se pa, da bi to bolezen zanesli tudi v druge kraje.

Mirovni pakt i zborovanje v Ženevi. Dva najvažnejšiva dogodka v zadnjem časi sta bila podpisane mirovne pogodbe v Parizi, štero je sestavo amerikanski državnik Kellogg i šteroga so podpisale vse velke države v Evropi. Ta pogodba veli, da nesni niti edna država z vojskov napadniti druge države, či je prve ne bila sama napadnjena. To pogodbo podpiše tudi naša država. Drugo važno delo je bilo zborovanje držav v Ženevi štere so včlanjene v društvi narodov. Tú so se iskale predvsem nove zvezne med posameznimi državami, da bi se kem bole utrdio mir med narodi i državami.

Prekusnice.

Najbole gotovo. Gospod, šteri je spao v ednoj vesničkoj oštariji, je proso naj njemi dajo budilno vörö, ar bi rad zajtra že ob štiraj vstano i šo na železnicu. Krčmarica njemi resan prinese vörö i pravi: »Znajo gospod, včasi ta vörö nešče cinkati. Či bi tudi zajtra ne štela cinkati, samo malo s prstom sklončkajte po njoj pa se naenok zmrsi.«

Dijaško polje.

3 dni peš po Goričanskem od 16. do 18. avg.

III.

Medtem, ko smo si veselo pripovedovali, se je solace skrilo za oblake in le včasih je pokukalo izza njih, kakor bi seščevalo.

G. je rekel, da gre še do »jošja« z nami. Brez dvoma je bil vesel naše družba. Mi seveda tudi. In res smo zavili iz Petrovec v dolino proti jošji. G. župnik je ponosno korakal na čelu devetorice in krečko zasajal palico v zemljo. Zdaj pa zdaj se je ob pripovedovanju zasmjal, da je kar zabobneno po dolini. Mi smo bili seveda tudi vse izven sebe kakor Izraelci pred Jerihom.

V dolini se vstavimo. »Zdaj pa gresta«, reče g., »mimo tega mlina, potem pa ob potoku gor in pridete v Čopince.« — »Prav lepa hvala, g. župnik, za Vašo prijaznost in gostoljubnost — se po vrsti zahvaljujemo, in se ločimo.

»Gyezer let Vas Bog naj živi!, zakliče kadoči Joško, ne da bi slišel g. župnik. »Tri sto let!«, prisega pedagog, da naj bo res tako.

Lúcovska dolina je odmevala od petja in vriskanja in se je gotovo radovno ozirala po nenavadnih potnikih.

Mračilo se je, ko smo zapuščali dolino in lezli počasi na Stroski vrej (na Spitzberge). Ko smo končno došpeli do gostilničarja g. Sukiča, je bila že na pol temu in počasi je začelo deževati.

Gostilničarji, ki je prišla slučajno na prag, potem kdo smo in da hočemo pri njih prenočiti. Medtem pride gospodar sam, ki nas je nekatero že poznal od lanjskega leta, in nas pelje v sobo. »Tú notri hode i zdevite doli«, pravi g. Sukič, medtem pa prižiga luč.

»Spali mo nindri na gümli«, pravimo, »kakšo slamo i ponjavo nam dajte.« — »Dobro, vej vam že nekaj napravimo.«

»Mati, vi nam pa nikaj kuhajte za večerjo.« — »Ka te ščete giesti?« »Urbanovo župo nam skuhajte.«

Medtem, ko nam je gospodinja kuhala večerjo, smo mi pridno praznili nahrbnike. Za dobre pol ure je bila že grbanjova župa na mizi. Vsak je dobil svojo porcijo. Presneta župa, da se nam je dobro prilegla. Zares, izvrstna je bila. (Dalje.)

Na rednem občnem zboru Slov. kat. akademskega društva „Zavednost“, je bil izvoljeni sledeči društveni odbor: Predsednik Matija stud. med. podpreds. Varga Józef abit., tajnik Halas Daniel abit., blagajnik Horvat Matija cand. geod. Knjižničar Bedernjak Teodor abit.

GOSPODARSTVO.

Pogovori.

Martin: Dobro jutro Miška. ka pa že pa rogačeš s tem trijer cilindrom, kak da bi kebre s kleti preganganjo.

Miška: Bog daj Martin, Bog daj. No, no, ti pa se ne čemeris všikdar kak būdilna vörö v svojem posli.

Martin: Ka pa te čistiš Miška to pšenico, vej pa nega notri ne grahora, ne kokoj, sploj nikaj čarnoga ne vidim zmes med zrnjom.

Miška: Hija, očistiti morem semensko zrnje od zdrobljenoga, da nemo med prazne zemle tam, gde bi kaj takšega posejao. Vidis, s trijerom očistim semensko zrnje od zdrobljenoga zrnja, od travinoga semena pa tudi drobno, malovredno zrnje, tak, da mi za seme ostane samo lepo, puno, debelo i zdravo zrnje. Znaš dragi moj Martin, za seme je ne zadata samo to, či ti med zrnjom nikaj čarnoga ne vidiš. Jaz se s tem nigdar ne zadovolim. Zato pa lehko tudi vidiš razliko med mojim i tvojim siljom. Že na pogled vse moje njive vnogo lepše vörö vidijo od twojih. Gdá pa pride mlatitev, te pa znaš kelko metrov davlejo moji križi. Vse to pa pride od toga, da jaz semensko silje všikdar jako dobro očistim i komaj na to odločim za sejanje.

V žiti jeste na priliko tisti sivi grahor, šteri ma ravno takšo farbo kak žito i ga prve skoro ne opaziš nego gda ti ga trijer že od žita odloči.

Martin: Prav maš Miška. Jaz sam si že tudi mislo, da moram malo nači delati s svojim semenskim siljom kak sam pa delao do zdaj. Znam pa, da si ti v tom pogledi razmeten gospodar, te prosim, da mi daš večkrat kakši dober nasvet. Za zdaj bi te samo lepo proso, če mi posodis tvoj trijer, da si tudi jaz kak najbole očistim svoje semensko silje. Ne mi trbuj dosta pripovedavati kelko je vredno či človek seja čisto i lepo silje. To vidim na tvoji njivaj, najbole pa pri mlatitvi, gda ti križi davlejo metre, kak nikomi drugom.

Miška: Iz srca rad ti posodim, držiš si pa ešte kaj pogučiva. Nigdar človek telko ne vej, da bi se ne mogao ešte kaj navčiti.

Izjava.

Podpisani izjavlam, da ne sam plačnik za druge, štere napravi gdeščet moj sin Horvat Gusti.

Brattonci, 6. IX. 1928.

HORVAT JOŽEF.

Hižnim gospodarom na znanje!

V večem lastoom interesu nemrete včlani nikaj bogšega, kak či date svoje hiže sakulerati proti ognji pri svetovnoj najstarejšoj i najbolj gatnejšoj

ROYAL EXCHANGE ASSURANCE

angleškej družbi v Londoni, filiala Ljubljana. Osnovana je leta 1720 i razpolaga z gerancijskoglavnicov nad 5 milij. dinarov. V slučajih ognji opravi likvidacijo najhitrejšo i izplača škodo solidno i hitro. Generalno zastopstvo za Prekmurje

VIKTOR ŠINKEC

M. SOBOTA, Poljska ul. 366.

Cene.

Cene silji se jako po mali gibljo. Nemrejo se ne zdignoti, pa tudi znižale so se do zdaj nej, čiravno bi to klopci silja strašno radi videli. Zanimivo je to, da bi tisti, šteri majko odajti silje, kako radi ceno pšenice i to konči najbogšo semensko pšenico zdignoli na 300 Din za 100 kil. Ali to se njim je ešče nej posrečilo. Različni trgovci pa že tržijo kmečkimi lüdštvji semensko pšenico za 320 do 330 Din. Tak smo prišli do toga, da kmečki človek nemre najti kupca, šteri bi kupo semensko pšenico za 300 Din, či pa on sam šče kupiti takšo pšenico, ga prosijo trgovci šteri so nikščega trpljenja ne meli ž niov, 320 Din za 100 kil.

Grah. Na placi kmečki povov se je prikazao tudi prvi grah raznih vrst. Na grah je letos slabo vplivala velika súšava, zato je pridelanje dosta ménše od lanskoga leta. Redki so tisti, šteri bi letos telko graha pridelali kak lansko leto. V splošnom sodija, da je letos v celotni Sloveniji komaj štiri del telko graha kak v lanskem leti. Zato cene grahi gotovo letos močno poskočijo. Zdaj so cene ešče ne stalne, súčelo se pa okoli 5-50 do 6-50 Din za kilo. Dobro je pa obrodo grah letos v Južni Ameriki, odked so ga začnoli že v vekši vnožinai zvažati v Evropi.

Detelčno seme je zavolo letošnje súšave nikelko slabše kak lani, pa tudi dosta menje ga je. Cene bi se letos gotovo preci zdigne, nego ostalo je vsečerom ešče jako dosta semena od lanskoga leta. Tak dobre letine za detelčno seme, kak je bilo lansko, smo pa že dugo ne meli. Zdaj cene detelčnimi semeni nikelko skrčajo včpamo se pa da v kratkom lehko že približno pravo ceno dobimo.

Sühe gobe. Sühil grbanji so se komaj na konci avgusta i v začetki septembra prikazali za odajo. Plačujejo se jako dobro i to 70 do 80 Din za kilo.

Sadje. V vekši vnožinai prihaja zdaj sadje k odaji. V naši kraju je sadje ne ravno preveč dobro obrodilo, kako lepo je pa obrodilo v ništerni kraju po Štajerskom i Kranjskom. V Maribori i v Ljubljani na placi je sadje draga. Hodijo pa v Slovenijo že iz drugi držav spitavat po sadji i ga ščejo v velkoj vnožini spokupiti. Kaže, da bodo jesenske jabolka i gruške mele jako dobro ceno. Tudi slike so močno osolene po ceni. V Maribori na placi na priliko dobi za 1 dinar komaj 8 do 12 sli. Breskvi lepše so po 1 dinar edna, pa tudi za 3 dinare dve breskvi. Jaboka so pa 1 do 3 za dinar ravno tak gruške. Srečni so tisti, šteri majko letos vnožno sadja, i ga bodo znali lepo pobrati i odati. Jabolčnico delati iz sadja i to iz dobrega i lepoga sadja, se dnesden v istini malo splača.

Les ma izdak jako dobro ceno i jako pitajo za njega. V zadnjem časi posebno Nemčija i Holandija kumpjeti vnožno lesa prinas. Zanimivo je, da tej trgovci kupujejo samo lepo obdelani les. To je na gladko žaganji ali tesani les, tak, da so kubiki vsigdar natančno določeni i da sledi nemajko nikšči odpadkov več. Iz naše krajine se lesa malo trži razen hrasnovoga lesa smo to sprotoletje za ma-

lo ceno dosta zapravili, ka je samo nam v škodo.

Zrnje na ljubljanskoj blagovnoj borzi: Pšenica baška 290—295 Din. pri kupovanju celoga vagona. Pšenica v Novem Sadi 252 Din. Kučorica 330—352 Din. Oves 260—270 Din. Ječmen 310—325 Din. Mela pšenica nova 440—460 Din, stara 500—510 Din.

Živina. Junci (biki) 9—7 Din. Krave debele 6—5 Din. Krave za klobase 4—3 Din. Teoci 12—10 Din.

Svinje. Prasci 6 do 8 tedaov starci 200—300 Din. 3 do 4 meseca 350—440 Din. 5 do 7 mesecov 460—500 Din. Krmleniki živa vaga 9 do 12-50 Din, mrtva 14-50 do 17 Din.

Kokoši, piščanci. Kokoši v Ljubljani 20 do 35 Din, v Maribori 30 do 45 Din. Piščanci v Ljubljani 10 do 30 Din, v Maribori 15 do 30 Dinarov.

Krumpli v Ljubljani 2 Din za kg., v Maribori 1-50—1-25 Din.

Lük v Ljubljani 3 Din 1 kilo, v Maribori pa 2-50 Din.

Mleko. Na veliko 1-25 do 2 Din, na placi 2-50 Din.

Belice na veliko 1 do 1-25 Din. na placi 1-25 do 1-50 Din.

Med 15—18 Din kila.

Grozde. Cena pri nas 8—12 Din, v Ljubljani 8—14 Din. Banatsko grozje: portugalsko 3—4 Din, navadno belo 4—5 Din, sortno grozje 5—8 Din za 1 kg.

Sadje. Gruške 4—8 Din, Jabolka 4—7 Din, Breskvi 6—10 Din 1 kg. Slive v Soboti liter 3 Din, v Maribori 1 kg. 7 do 10 Din. (V Maribori ji največ tržijo po 8 do 12 slije za dinar).

Les. Jelčičova steble 1 kub. meter na železnični postaji košta 225 Din. trami 270 Din. Hrastova drva 15-50 za 100 kil. Trda drva 140 do 160 Din kub. meter, mehka drva 60 do 120 Din. Za kub. meter.

Vsakovrstne sirove
in svinske kože
kupuje
po najvišji dnevni ceni
Franc Trautmann
Murska Sobota
Cerkvena ulica 191.

Razpis.

Z nabavo lesa navedeno pod št. 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8. i delo za ruš na novo poslopje Hraničnice i posojilnice v Črensovicih. Delo i nabava se odda najdalešemi ponudnikom. Tesarsko delo z materialom i z vožnjo skupno.

1. 403 86 m² novoga rušta z mehkoga lesa, dimenzijske v načrti (planji) naprej pisane mere. Les mora biti zdrav in štiri kotni, na po súbi 1/4 late leseni venci s profili 25 mm debele deske. Vse železo tudi i cveki rušt gor postaviti po načrti m² 403 86 z vsemi drugimi delami.

2. 14-50 m² novi rušt ober glavne stopnice i straniče na dva žleba gor platičilo, ar se vtegne na glavni rušt vse kak pod št. 1. m² 14-50.

3. 21-00 m² novi rušt ober načelikove sobe na glavno lice po načrti z vsemi profili št. 1 m² 21-00.

Mali oglasi.

Sode

vseh velikosti ima vedno v zalogi po najvišjih cenah FRAN REPIČ sodarsko podjetje Ljubljana Trnovo. Pomočnike sprejme v trajaj delo.

Veleposestvo.

264 plügrov, provrste gorce, sado-nosnik, njive, travniki, gošče, krasna stanovanjska i gospodarska poslopja električna i telefonska napelava, bogat deli in mrtvi inventar, bliži mesta i kolodvora, se fal oda vkljepi ali posobej. SLIVAR Ljutomer Slovenija.

Naznanilo.

Županstvo občine Cankova naznanja, da se vrši kramarsko živinsko in konjsko največje letno senje dne 24. septembra. Vabilo se vse kupci i prodajalci dobrega blaga.

OBČ. ODBOR.

Vsa popravila pri vörat zgotoviti dobro i fal z garancijo VACLAV PLÁČEK v Murski Soboti, gostilna g. Baca.

Načelstvo.

Razpis.

Krajevni šolski odbor v Tešanovcih razpisuje delo prekritja strehe šolskega poslopja, malačnje spodnjih zunajih delov zidovja ter kanalizacijo okrog šole.

Interesenti naj se pismeno ali ustmeno zglose do 20. t. m. ob 4 urah popri naslovu.

Krajevni šolski odbor
Tešanovci.

Razglas.

Agrarna zadruga naznanja vsem kotrigam agrarne zadruge, da od 16. septembra naprej bodo uradni dnevi vsako srečo predpoldnom od 8 do 12 vörte v prostorji Hraničnice i posojilnice v Črensovicih. Druge dneve se stranke ne sprimejo.

Načelstvo.

KMETOVALCI!

Iz sombatelske fabrike „Pohla in Sinovi“ ima na prodaj

mašine za slamo rezati

trgovina z železnino

TIVADAR FRANC v Dolnji Lendavi.

Amerikanci pozor!

Ste že prišli iz Amerike? Ali samo ščete priti? Vaša prva skrb bodi, da si spravite kem lepši dom. To pa dosegnete, če si date zožidati lepo, zdravo in kaj je najvažnejše fal hižo. Dnesden že vsi Amerikanci tak delajo. Obrnite se pismeno ali ustmeno na

g. FRANJO LEVAŠIČA,

zidarskoga podjetnika v DOLNJOJ LENDAVI št. 57. Jugoslavija. On i samo on, Vam napravi hižo, šteri Vam bode po voli!

HALO!

GVŪŠNO!

KMEČKA POSOJILNICA v M. Soboti
r. z. z. n. z. (poleg špitala).

Hranični vlog ima nad 1.500.000 Din., šteri obrestuje

po 8% do 9%.

Vloge se sprejmejo od vsakega. Dobroga stanja je pa nad 12.000.000 Dinarov.

Uradni dnevi so v tork, četrtek i v nedelo od 9—12 vörte.

Srečen je tisti, ki ma v gvūšnom mestu svoje peneze naložene.